

POSZCZĘŚCIĆ (36) *vb pf*

poszczęścić (30), **poszcześcić** (6); poszcześcić *Leop, BudBib*; poszczęścić : poszcześcić *BielKron* (2:2), *SkarŻyw* (1:2).

o jasne; poszczęścić z *tekstów nie oznaczających é*.

inf poszczęścić (9). ◇ *fut* 3 sg poszczęści (9). ◇ *praet* 3 sg *m* poszczęścił (14). ◇ *imp* 2 sg poszczęść (2), [poszcześci]. ◇ *con* 3 sg *m* by poszczęścił (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

Obdarzyć szczęściem, łaską, powodzeniem; pobłogosławić (zwykle o Bogu); benedicere, facere prosperare, secundare PolAnt (36) :

poszczęścić co (11): A ząwżdi go záchowa w dobrim zdrowiu ie⁸⁰/ Y wżytko mu polzczęści z miłofierdzya fwego *LubPs* L2v, cc5v; Pan przed kthoregom ia obliczem chodził/ pośle z tobą Anyoła fwego/ y polzczęści drogę twą *BibRadz Gen* 24/40, *Gen* 24/21, 56; *RejPos* 257; *RejZwierc* 245v; *BudBib Eccli* 4/14; czynili pofty y długie modlitwy: áby Pan Bog polzczęścił pracą pośláncow fwoich *SkarŻyw* 536; Y polzczęścił P. Bog rády iey [*Judyty*]/ y lud wybáwiłá/ y lámá przy zdrowiu y czyfłóści zoftáłá *SkarKazSej* 669a, 663a. Cf »po myśli poszczęścić«.

poszczęścić komu, czemu (27): A gdyż dokonanie walki każdej nie jest w mocy tego, kto zacznie, jedno komu Pan Bog poszczęścić będzie raczył *Diar* 23; *LubPs* L2v; *BibRadz* *2, *Gen* 24/21, 2.*Esdr* 1/11; *BielKron* 307v; iż chocia im kęs polzczęści on miłtrz ich [*tj. szatan*]/ pomagáiąc im onych wydárthkow ich/ [...] áby potym tym ízáfował wedle woley fwoiey/ á ie áby potym wziął w opánowanie fwoie *RejPos* 85, 257; *RejZwierc* 245v; *BudBib Eccli* 4/14; *HistHel* D2; *SkarJedn* 336; *SkarŻyw* 102; [*Diar* 1566 43; *AktaSejmikPozn* 1577/34]. Cf *poszczęścić komu na kogo; komu na czym; komu w czym; komu ze zdaniem skutkowym; Zwroty*.

poszczęścić kogo w czym (1): y rozmnoży cie Pan Bog twoy á polzczęści we wífyftkich ípráwach [*abundare te faciet ... cunctis operibus*] rák twoich/ y w potomkách żywothá twego *Leop Deut* 30/9.

poszczęścić komu na kogo (1): A gdy mi Pan Bog ná cię polzczęścił/ iuz wolę wżytkim dobrze vczynić nie thylko fám fobie *RejZwierc* 101v.

poszczęścić komu na czym (1): A ieflic Bog polzczęści ná iákim ćwiczeniu/ Mieyże ie ząwżdy rádzęć ná pilnym baczeniu. *RejWiz* 91.

poszczęścić komu w czym (4): *BibRadz* *2; *SkarŻyw* 57, 107; y w tym mu Bog ktory go k temu fám pobudził polzczęści/ iż od Litwy do Ruśi Wielkie Xięftwo [...] przeniefie *StryjKron* 712; [*TraktKom* 331].

poszczęścić komu ze zdaniem skutkowym (9): mieliśmy bitwę drugą z Aráby wielkimi złodzieymi/ polzczęścił nam Pan Bog żelmy otrzymáli zwycięftwo nád nimi. *BielKron* 457, 309v, 460; A tám iey Bog polzczęścił/ iż y miáftá obroniłá/ y wielką ízkodę w onych ludzioch vczyniłá *RejZwierc* 86, 80v; polzczęścił Pan Bog pracey iego [*Barnabasz*]/ ífz go [*towarzysza*] náłazł. y powiedział mu o zyfkownym bárzo kupnie *SkarŻyw* 536, 57, 178; *StryjKron* 712.

[*Ze zdaniem dopełnieniowym: Dij benè uertant quod agas. Boże to poftzełci co małz czynić. TerentMatKęł* N5v.]

W połączeniu szeregowym (1): Abowiem małz pewną á iftotną obietnicę iego/ iżci włytko obiecał połporzyć/ połzczyć/ y włytkich pocźciwych łpraw tobie dopomagác *RejPos* 257.

W charakterystycznych połączeniach: poszczęścić drogę [czyj] (5), pracą, radę (2), wszystko (3); poszczęścić krześcijanom, słudze; poszczęścić na ćwiczenu, na wojnie, w posłudze, w sprawie(-ach) (2).

Fraza: »(Panie) Boże poszczęść, [poszczęści] (a. racz poszczęścić)« (2): tak panie Boże racz połzczyć/ Wymię twe miły panie. *SeklKat* E4v; Dii bene vertant, Pánie Boże Połzczyć *Mqcz* 83d; [TerentMatKęł N5v].

Zwroty: »[co komu] błogosławieństwem poszczęścić« (1): náłze ty pilne ftárania nie mogą być dołkonałe/ iegli ich nam Pan Bog łwym błogosławieństwem połzczyć nie raczy *LubPs* cc5v.

»[co komu] po myśli poszczęścić« (1): A ty miły pánie rácz nas tego dnia záchować á nam weń włytko pomyłli połlczyć *RejPs* 174.

Szeregi: »poszczęścić i błogosławić« (1): iż mu Pan Bog połzczył/ y oney ie⁸⁰ vprzeymey ku towarzyszowi miłości błogosławił *SkarŻyw* 102.

»podpomoc a poszczęścić« (1): tę świętą lekcją/ [...] także y Tełtament nowy Ewánielią Pána Krytułowę/ na Polką mowę dawłzy przełóżyć/ do czego Pan Bog podpomoc á połzczyć mi w tey łprawie raczył *BibRadz* *2.

Przen [komu] (1) :

Szereg: »posłużyć a poszczęścić« (1): Bo nie kochay fie w tym iżci tu fwiát kęs połłuży á połlczyć zá dozwoleniem iego *RejPos* 30v.

Synonimy: podarzyć, pofortunić, poszańcować.

Formacje współrdzenne cf SZCZĘŚCIĆ.

Cf **POSZCZĘŚCIENIE, POSZCZĘŚCIONY**